

PSYCHOSE ORDINAIRE
conciliabule / conversation / convention

&

EMBROUILLES DU CORPS

JAM

vooreerst een gestructureerde samenvatting van de interventies van Jacques-Alain Miller (JAM) in een logische reeks van 3 klinische discussies:

- “effets de surprise”, *Conciliabule* Angers 1996 = *instant du regard*
- “cas rares: les inclassables de la clinique”, *Conversation* Arcachon 1997 = *temps pour comprendre*
- “la psychose ordinaire”, *Convention* Antibes 1998 = *moment de conclure*

die klinische discussie in 3 tijden heeft geleid tot 2 conceptuele vernieuwingen of uitvindingen:

- uitvinding binnen de structurele kliniek (neurose/psychose/perversie) = *psychose ordinaire*
- uitvinding binnen de transstructurele kliniek (thema's) = *embrouilles du corps*

hier geven we een gestructureerde samenvatting van de interventies van JAM in de herdefiniëring van het problematisch statuut van het lichaam als ‘warrig’ (“les embrouilles du corps”, *Conversation* Bordeaux 1999)

3 GROTE KLINISCHE 'DISCUSSIES' OVER DE PSYCHOSE

Sections Cliniques francophones du Champ freudien

- **1996 *effets de surprise dans les psychoses***
Angers / publicatie IRMA
- **1997 *cas rares: les inclassables de la clinique***
Arcachon / publicatie IRMA
- **1998 *la psychose ordinaire***
Antibes (Cannes) / publicatie IRMA

**3 LOGISCHE TIJDEN VAN DE KLINISCHE DISCUSSIE OVER DE PSYCHOSE
CULMINEREND IN DE NIEUWE (IRONISCHE) DIAGNOSE VAN DE *PSYCHOSE ORDINAIRE*
(en een herdefiniëring van de kliniek van het lichaam als *embrouilles du corps*)**

soort stramien

moet in 3 tijden – moet met C beginnen – moet telkens in stad met A
cf. JAM inclassables 187

tijd 1

instant du regard = conciliabule

1996 Angers

*effets de **surprise** dans les psychose*

- uitgesloten
prelaten die niet mee mogen delibereren – en die dus onder elkaar zitten te fluisteren
- verrasten

tijd2

temps pour comprendre = conversation

1997 Arcachon

cas rares: les ***inclassables*** de la clinique

- op basis van geschreven teksten
(geen vignetten??)
- theorie/paradigma's ivm conversation
 - Fumaroli over *Conversation* (filosofie conversatie) 213
 - cf. Plato conversatie
 - vrije burgers – maar buiten publieke agora (dus buiten politieke ruimte)
opperste spel – “zoals goden”
 - inmenging ironiste Socrates (hier JAM nl ironie nieuwe diagnoses / *clinique ironique*) –
waardoor uit al wat gezegd wordt iets van de ontoegankelijke waarheid verschijnt
 - cf. Kant conversatie is typisch Frans=vrouwen – en dus ongecontroleerd (meer witz dan logica)
 - Magritte – *L'art de la conversation* (kunst conversatie) 246
- klinische conversatie
 - conversatie over de kliniek psychose (met collega's)
= soort controle van PA als *thérapeutique médicale* (bij psychosen)
 - Hoe:
 - geen constructies helpen maken
 - controleur doet systematisch S overdrijven = *en remettre phrase baroque ? désir se situe là!*
 - Doel: *insertion* psychoanalytisch perspectief in medische
 - *séduction* medische → *alliance* met medische + *subversion douce* van medische
 - *médecin = passeur du symptôme = permet au sujet de poser sa question*
médecin blijft bv *nutritionniste* avec ceux qui résistent aux questions d'analysant
 - conversatie in de kliniek van de psychose
pas uitgelegd in Psychose ordinaire!!
 - ipv VA en interpretatie onder overdracht
 - analyticus = *destinataire de signes infimes du R de lalangue*
→ *apprendre lalangue du pt, parler lalangue du pt*
 - *sans s'occuper du sens !*
immers *risque de délirer avec le pt*
 - conversatie
 - analyticus = instrument/objet op de markt
cf. contre-indications JAM
 - soms niet gebruikt zoals in gebruiksaanwijzing = conversatiepartner
docilité, souplesse, tolérance tov psychotici

tijd 3

moment de conclure = Convention

1998 Antibes

psychose ordinaire

- *mise en série de cas / élaboration collective ...*
- *... moet leiden tot convention*
 - *accord sur l'usage des mots, la description, le classement*
 - in dit geval: nieuwe diagnose in psychosen nl *psychose ordinaire*

3 LOGISCHE TIJDEN VAN DE KLINISCHE DISCUSSIE OVER DE PSYCHOSE ALS PARADIGMA

de conversatie maakt school

echter enkel 2de tijd nl conversatie, en dus geen *instant du regard* en *moment de conclure*???

overall klinische conversaties

- bv 1999 *les embrouilles du corps* (in psychose?)
zullen we hier bespreken
consequenties voor lichaam in psychose van nieuwe diagnose psychose ordinaire
 - conversation
 - Sections de l'Institut du Champ freudien Bordeaux
 - Bordeaux
 - publicatie Ornicar
- bv 2005 *effets thérapeutiques rapides* (in psychose?)
 - conversation
 - Institut du Champ freudien Espagne (ieder jaar, onder leiding JAM)
 - Barcelona

ook institutionele conversaties

- bv 1998 *le signifiant maître* (niet klinisch maar over 'groep')
 - conversation
 - Sections Cliniques francophones du Champ freudien
 - Paris
 - publicatie AMP

THEMA'S IN DE KLINISCHE DISCUSSIE VAN DE PSYCHOSE IN 3 LOGISCHE TIJDEN

Angers 1996

effets de surprise dans les psychoses

conciliabule = instant du regard

- surprise in psychose?
 - psychose = surprise voor neurose én analytici (réveil)
 - geen surprise in psychose zelf – maar énigme
 - vide = beginprobleem
 - met 2 verschillende antwoorden:
 - neurose
 - via fallus
 - surprise (én analytici)
 - psychose
 - *perplexité* tov *énigme*
 - verschuivende *certitude*
 - zeker dat *ça veut dire*
 - zeker dat Ander = *Demande*
 - zeker dat Ander *manque* heeft
 - zeker dat ik op eigen kosten die *trou* in Ander moet opvullen
 - gevalspresentatie
gevalspresentatie psychoticus = *savoir exposé* ↔ *savoir supposé* van anciens (controleurs & didactici)
 - Maleval = geen surprise, maar terugplooien naar hystérie
 - JAM: hystérie → psychose via psychose ordinaire
 - Maleval: psychose → hystérie via délire hystérique
vanuit probleemgeval van Maleval
 - clinici durven niet meer zeggen dat het hystérie is
 - enige die dat nog durft is Maleval
 - geen paradigmatisch geval = hoe het moet
cf. wel in *inclassables* 1997 – geval Castanet + Deffieux
wel 1 anti-paradigmatisch geval = hoe het niet moet
nl Maleval folie hystérique – via syndroom van ET Abduction (via Mack 1994)
 - Maleval baseert zich op Colette Soler
 - verwijst naar Csoler voor interpretatie qui va contre jouissance de l'A laat
 - JAM Colette Soler via kritiek op Maleval afmaken
 - in 3de tijd (Convention = moment de conclure)
uitweg uit discussie met Maleval = psychose ordinaire ipv folie hystérique
 - losse opmerkingen ivm psychosen
 - lalangue
homofonie lalangue (oa Brisset) ↔ grammatica
 - mort du sujet
melancholie/manie

Arcachon 1997

cas rares: les inclassables de la clinique

conversation = temps pour comprendre

- 2 paradigmatische gevallen als vertrekpunt voor nieuwe diagnose van *psychose ordinaire*
 - paradigma 1 = Deffieux
door JAM voorop gezet als 1ste geval – soort anti-Maleval benadering)
 - sleutelzin: “*je manque d’énergie*”
 - geen neologisme (immers niet op niveau van S, maar van *signification*)
 - melancholie??!!
 - innere Verblutung Freud
 - *réitération débranchement*
waardoor subject niet meer weet wie of wat hij is
telkens teruggezogen in *fond de silence tissé de jouissante = pulsion de mort* (ELaurent 185)
 - paradigma 2 = Castanet
 - sleutelzin: “*je vis dans le brouillard*”
 - cf. *latrer brouillard de la parole / embrouilles du corps*
 - soorten *brouillard*
 - hystérie=neurose
 - klacht over gevoel van onbegrip van le mensonge du monde
 - psychose
 - sujet = *blanc=brouillard*
(ipv subjectieve verdeeldheid??)
 - spreken = *brouillard*
 - van niets meer zeker als hij begint te spreken – weet niet waarop spreken gebaseerd is – wat ik zeg is niet compleet, waarom dan nog spreken?
 - *veut dire = intention de signification – mais ça tombe* op moment dat de A bereikt wordt (graaf subversion), immers geen A als garantie=wet en dus wordt *signifié* een en al *brouillard* (geen *mise au point du s*)
 - ik had al dood willen zijn = geen mort du sujet = *sujet barré* of aliënatie 192
 - classificatie psychose in 2 soorten lacaniaanse kliniek

- classificatie psyschose in 2 soorten lacaniaanse kliniek
 - psychose in de structurele kliniek
 - kliniek van de oppositie / discontinu en categorisch = +/-
 - S ↔ genot
kliniek van S – en S localiseert genot in a
hier uitleg die inleiding vormt voor automutilatie
 - oppositie ogv NdP
 - neurose = NdP ogv *Bejahung*
 - psychose ≠ NdP ogv uitblijven *Bejahung* = *Forclusion*
 - mogelijkheid tot *suppléance* van NdP *qui manque*
 - (perversie als 'Dritte')
 - kliniek van de substitutie=metafoor
 - neurose = substitutie op elk niveau
 - NdP ipv *Désir de la Mère*
 - a ipv –phi
 - S1 ipv gedeels subject
 - symptoom ipv *il n'y a pas de rapport sexuel*
 - psychose (classique) = ook substitutie
 - delirante metafoor of articulatie weten ipv ontbrekende NdP
 - psychose in de borromeïsche kliniek
 - continuïstische kliniek = min/meer
 - S = genot
sluit meer aan bij R van kliniek
 - maar toch ook oppositie – ogv veralgemeende *forclusion* = pas de rapport sexuel
 - geen *point de capiton* = *brouillard* (Castanet)
psychose ordinaire?? nog niet echt borromeïsche kliniek??
 - wel *point de capiton* = symptoom (**les NdP??**)
borromeïsche kliniek
 - NdP als *point de capiton* = neurose
 - (noeud à 3?)
 - NdP = *passe-partout* symptoom, *le plus efficace* = *le meilleur et le pire*
 - *se passer du père à condition de s'en servir*
chance de ne pas trop vous dépasser, want al redelijk 'oud en versleten'
 - symptoom als *point de capiton* = psychose
 - ingewikkelder = noeud à 4
geen *suppléance* – maar op gelijke voet met NdP / 4de equivalent aan RSI
 - **inconceivably private** symptoom
(cf. Freud over de droom als *unausstehlich witzlich*, Briefe Fliess 11/09/99)
 - *savoir y faire avec le symptôme* (cf. instrument)
vereist wel wat vaardigheid, want vaak nog zeer levendig
 - kliniek van de connecties=metonymie
 - neurose = connectie
désir = *metonymie du manque-à-être* / van ene S1 naar andere S2
 - psychose (ordinaire) = connectie
 - afwezigheid NDP en fallus slechts metonymisch aangeduid – door *effets infimes*
 - geen *désir*? maar een *désert du défaut forclusif*
 - psychoses inclassables?

- psychose inclassables?
cf. 2 momenten kliniek waartussen wij circuleren als *bricoleurs* 267
cf. Lacan over 2 dwangneurotici die niets gemeen hebben
- nominalisme
 - alle classificaties zijn slechts *semblant* (cf. Ockhams scheermes)
 - cf. niet vanuit diagnose of weten werken
 - singulariteit = *inclassable*
chiffage de la jouissance est singulier 274
- structuralisme
 - structuur bestaat = realisme van de structuren
nl structuur van de taal is R
 - types symptomen
 - echter geen classe met een sens commun bv autisme (ELaurent)
 - geen specialisaties (vanuit *amour (contretransférentiel)* tov *type de savoir* dat alle subjecten in die klasse gemeen zouden hebben
uit elk subject kan via de overdracht een ander *savoir* geëxtraheerd worden
(overddracht als epistemologisch instrument)
- klassieke psychiatrische psychosen (uit structurele kliniek)
 - schizofrenie
 - ironie = *fait semblant de poser une question et ricane d'avoir lui-même la réponse* 202
(cf. *maître in cité du discours*)
 - *délire névrotique* is perfect mogelijk 238
 - referentie naar Maleval
- richting psychose ordinaire

- richting psychose ordinaire
 term nog niet!! pas bij moment de conclure
clinique de l'infime (infra-mince Duchamp) 185 ↔ clinique de ruptures
 - taal 158
 geen taalstoornissen
 - sociale band 158
 - *lien social* = symptoom – cf. *symptôme partenaire*
 - behoud minimale sociale band
 - lichaam=genot 164
 - *laisser tomber du corps*
 - cf. niets voelen in lichaam cf. Joyce
 - *phénomène élémentaire*
 - automutilatie 222 / 227
 - neurose = castratie
 vadermetafoor = substitutie NdP aan DM – met 2 gevolgen
 - niveau S = aliënatie
 S is bruikbaar – parole mogelijk (witz)
 - niveau genot = separatie = fantasma
 - *S enlèvement van partie du corps=jouissance = objet perdu soustraction/extraction (a)*
 - via substitutie (a) aan -phi = inclusie castratie in (a)
 - lichaamsopeningen functioneren slechts 'normaal' via besnijdenis
 - penis werkt
 via besnijdenis = voorhuid verwijderd
 - ogen werken
 via besnijdenis ogen
 cf. Bijbel: ogen om niet te zien – enkel zien indien ogen besnede
 - 2 vormen van besnijdenis
 - knippen met ogen (*battre des cils*) = S1→S2
 - wimpers uittrekken
 deel genot moet er van af, om echt te kunnen zien
 - resultaat besnijdenis
 mogelijk om zelf te kijken
 zelf objet regard 'maken' (niet bekeken, maar zelf kijken)
 - oren werken
 idem opdat stem een gecontroleerd object zou kunnen worden
 echter welke *rien entourant la voix* moet geëxtraheerd worden?
 - primitieve sociale systemen
 representeren symbolisch verlies genot via *scarification/mutilation*
 - psychose = automutilatie

- psychose = automutilatie
geen vadermetafoor – met 2 gevolgen
 - niveau S = geen aliënatie
S niet bruikbaar – geen parole mogelijk (geen witz)
 - niveau genot = geen separatie = geen fantasma = naakte pulsion
 - geen S *enlèvement* van *partie du corps=jouissance* = geen *objet perdu*
geen *soustraction/extraction (a)*
geen substitutie (a) aan -phi = geen inclusie castratie in (a)
 - *réitération* extractie via substitutie/inclusie in R (*présent éternel*)
castratie niet S en dus castratie in R
corps morcelé s'incarne 247
 - cf. (fallische) wimpers uittrekken
om blik te kunnen controleren en zelf te kunnen kijken
 - cf. Brulwonder Schreber
 - wanneer hij aan niets denkt = niet meer aan A gekoppeld via S ketting van het dwangmatig denken
 - *irruption libidinale* in procès S
- déclenchement 163
 - *déclenchement* (van eigen driften)
 - op basis van série voorafgaande *phénomènes élémentaires* 228
 - *déclenchement*
 - klink=*clenche* die van de deur springt – en dus driften overspoelen subject
 - echte *rupture*
 - zoals bij Schreber (*Un Père*)
 - geen *déclenchement* – maar soort *neo-déclenchement*
= *débranchement* (tov S Ander)
 - geen voorafgaande *phénomènes élémentaires*?
 - geen *déclenchement* – maar *débranchement*
 - stopcontact uit Ander getrokken – en dus geen stroom=energie meer
 - vaak als schommeligen (*infimes*)
 - vaak successief=*itération* – leidt tot een errance

- **toevoegen JAM**

- *Enseignements Présentation de Malades* 1977
oa over classificatie
- *Propos sur la mutilation* 1997
automutilatie??

1998 Antibes

la psychose ordinaire

Convention = moment de conclure

- classificatie psychose ?
pas de clinique homogène
certain moments des différentes cliniques de Lacan s'adaptent mieux que d'autres à un cas
- psychose in de 2 klassieke types van lacaniaanse kliniek
 - psychose in de clinique structuraliste = psychose extraordinaire
 - vanuit linguïstiek
 - *discontinuité névrose (=normale)* ↔ psychose
gebaseerd op effect S van Ndp op genot
 - Signifiant > jouissance
langage vide le corps de jouissance → jouissance à la dérive → jouissance doit être localisée (in a, via fantasma)
 - neurose
 - S
 - NdP = A existe (A de l'A)
 - langage,
 - genot
 - wel fallus
 - i(a) verbergt souffrance primordiale 'psychotique' van a (cf. Klein)
 - psychose
 - S
 - geen NdP = P°
 - *troubles du langage* – maar wel *hors-jouissance*
 - jouissance
 - *régression topique au stade du miroir, tot a ??*
 - *troubles du corps*
 - paradigma: Schreber = *psychose extraordinaire*
 - psychose in de clinique floue

- psychose in de *clinique floue*
 - mathematische referenties
Gauss = curve / Guilbaud = *à peu près mathématique* / Zadeh = *ensembles flous*
 - continuïteit neurose – psychose??
 - vanuit kliniek:
pratique condamnée à la pensée approximative
 - vanuit theorie:
 - A n'existe pas (=condition humaine)
 - psychose et névrose = *variations* van reactie tov A die niet bestaat
 - zonder symptoom
= psychose ordinaire
therapie = routine van conversatie
 - met symptoom
 - symptoom = standaardsymptoom van NdP
= neurose
 - symptoom = zelf uitgevonden op eigen kosten
= psychose borroméenne/sinthomatique
 - *signifiant=jouissance* in de psychose
langage ne vide pas le corps de jouissance – maar taal wordt zelf genot
 - signifiant
 - geen NdP = geen A (A de l'A)
 - psychose = *hors-discours*
 - genot
 - genot in lichaam ??
 - genot in S
 - *sens-joui, jouir de la polysémie du mot*
 - stoorissen *signification*
 - *intention ineffable & signification personnelle* in elk woord, zin
 - *accent de singularité*
- psychose dwingt tot meer dan die klassieke types lacaniaanse kliniek!
 - 2 klassieke types lacaniaanse kliniek
 - psychose extraordinaire = Schreber
 - psychose borroméenne/sinthomatique = Joyce
 - nog meer types lacaniaanse kliniek
 - Lacan vindt bij elke gevalspresentatie nieuwe diagnose uit
 - bv. psychose lacanienne
 - JAM ook al uitvinding types kliniek in Enseignements Présentation de malades (1977)
 - *psychose ordinaire* (JAM !!)
die dan kritische geëvalueerd moet worden
die niet in de plaats van de klassieke psychiatrische kliniek komt

- lalangue en psychose
Sém XX: *langage* = *lalangue* + *lien social*
 - situering lalangue
 - lalangue
 - ogv gegeven=gehoorde *langue*
chacun fait sa lalangue via eigen investissement libidinal du langage
 - onvermijdelijke misverstanden
coincages particuliers, pataquès, malentendus infantiles
homophonies, significations investies, sens-jouis
 - geen communicatie
 - chacun a sa langue personne ne comprend personne
 - impossible traduction (cf. 'gavagai' voor konijn – maar wat van dat konijn ?)
 - onder het weten en het sociale
 - *précède l'établissement du transfert comme savoir supposé*
 - *en dessous de la norme sociale*
 - langage als lien social
 - *langage* = *élucubration de savoir sur lalangue*
 - *normé par le maître*
cf. fascisme, cf. politically correct
 - *grammaire, dictionnaire, alphabet* = *superstructure sur l'usage de lalangue*
 - resultaat : *on se comprend*
pas via zeer lange conversatie : je moet zeer lang met stam samenleven en echt een ander worden om *gavagai* te kunnen vertalen en te weten wat dat van konijn aanduidt
 - parole
parler is en blijft *trouble de langage*
 - psychose en lalangue
 - *rapport direct à lalangue, lalangue exposée, exposé à la lalangue*
(garde sa propre langue?)
= normale verhouding tot taal = nous sommes parlés
 - *troubles de langage*
 - *troubles du S* (neologisme)
 - *troubles du s* (*usage paranormal du langage, usage à peine décalé, trouble intersticiel*)
significations de la folie = modes originaux du langage (E, p.167)
 - *allusions verbales, relations kabbalistiques, jeux d'homonymie, calembours*
 - *accent de singularité résonne dans un mot → détecter le délire*
transfiguration terme dans l'intention ineffable
figement de l'idée dans le sémantème (qui tend à se dégrader en signe)
 - *hybrides du vocabulaire, cancer verbal du néologisme*
 - *engluement de la syntaxe, duplicité de l'énonciation*
 - *cohérence qui équivaut à une logique*
caractéristique qui, de l'unité d'un style aux stéréotypies, marque chaque délire
 - analyticus en lalangue

- analyticus en lalangue
destinataire de signes infimes du R de lalangue
 - JAM : *apprendre lalangue du pt, parler lalangue du pt*
 - *sans s'occuper du sens !*
immers risque de délirer avec le pt
 - *conversatie*
 - *analyticus = instrument/objet op de markt*
 - *soms niet gebruikt zoals in gebruiksaanwijzing = conversatiepartner*
docilité, souplesse, tolérance tov psychoticus
 - *GMorel : amener le sujet à traduire sa lalangue*
- déclenchement/débranchement
 - déclenchement
 - *pseudo NdP et pseudo-phallus → symptôme modèle chêne → se présente comme normal*
 - *breuk → contrast voor = normaal // na = psychose extraordinaire*
 - débranchement = néo-déclenchement
 - *psychose ordinaire – (geen echt symptoom?) – type roseau*
 - *niet echt breuk → geen contrast voor/na– maar evolutie*

- corps – conversion & néo-conversion
 verder hierover in Embrouilles du corps
 - corps en RSI
 - corps I – image
 - cadavre S – hier conversie??
 - chair R - jouissance
 - hysterische conversie
 - discours dit quoi faire du corps (corps prêt-à-porter)
 - hystérie: corps fait pour le désir et la défense contre le désir
 - dwangneurose: corps pour la Demande et le refus de la Demande
 - pensée-désir=Ubw=S // psychique et corps
 S peut se localiser dans le corps (hystérie) et dans l'esprit (dwangneurose)
 - conversiesymptoom = désir zelf
 - cfr beenpijn Elisabeth von R (V, 336)
 - symptoom is geen masker voor désir
 maar désir ontstaat juist door metafoor et metonymie
 nergens over somatisches Entgegenkommen ??
 - therapie
 - niet de grote mutatieve interpretatie métaphorique ?? Strachey
 - wel metonymische interpretatie
 cfr guérison paralysie JAM
 - récupère petit à petit le sens de l'équilibre – bandelettes lui tombaient
 - paralysie devenue inutile – cesse de s'en servir
 - psychotische néo-conversion

- psychotische néo-conversion
 - het probleem en de oplossing
 - probleem met lichaam
 - verwerping NdP = P°
 - → *discours dit pas quoi faire du corps*
soort oerhypocondrie = *malaises diffuses, énigme du corps* (Sauvagnat)
 - → verworpene reparaît dans R = conversion S au R
 - élision phallus = Φ°
→ retour à la béance mortifère de la prématuration in i(a) = *psychose native* (Klein)
= capable de s'imaginer mortel
 - oplossing voor probleem met lichaam = *phénomènes de corps*
 - *non-interprétables comme la conversion hystérique*
passé pas par un métonymie & métaphore
 - *sens joui – traduction directe de S dans le corps*
 - in de verschillende klassieke psychiatrische psychosen
 - schizofrenie
 - *doit se faire un corps sur mesure*
invention sur mesure pour arriver à un usage normal du corps
 - *localise la jouissance in parties du corps habituellement négligées* bv haar
 - (paranoïa) délire sur le corps, sur l'image du corps
 - bv « je perds mes cheveux »
 - cheveu tombe (narcissique)
 - faire bouger le savoir universel autour de ce cheveu
 - signification délirante cheveu comme néo-phallus (partie de corps dont on ne s'aperçoit pas ordinairement qu'elle est capable d'érection)
 - chaque fois qu'il cède sur son désir l'A non barré lui fait perdre des cheveux = message indubitable = néo-castration (verlaat vrouw, omdat hij haar verliest = aanvaardt désir jenseits van satisfactie – Laurent)
 - bv "J'ai une tumeur"
 - sens joui (de lalangue) = néo-NdP + néo-Phallus
 - tumeur ne repousse pas = castration dans R
 - bv « mon pouce tombe dans le trou »

- néo-transfert – traitement?
 - transfert neurose
 - koppel
 - *analysant / vérité / St / S1*
 - *analyste / savoir / Sq / S2*
 transfert = effet de signification de savoir de cette articulation minimale van Ubw
 - therapie / kuur
interpretatie
 - néo-transfert psychose
 - koppel
 - *analysant / jouissance / sinthome /lalangue*
 - *analyste / partenaire-symptôme / élève / secrétaire*
 - therapie / kuur
 - vertrekken vanuit *lalangue* pt
 - *apprendre lalangue du pt (JAM) = conversation*
maladies de la mentalité, bv enfants psychotiques (Stevens)
 - *faire traduire sa lalangue par le pt (GMorel)*
maladies de l'Autre, bv paranoïa (Stevens)
s'insère d'abord comme bon objet (benevolentia)
 - doel : *s'inscrite insensiblement comme A*
- klassieke psychiatrie psychosen
 - ironie schizofrenie
bv. "travailler c'est perdre la vie" (Marx)

- JAM retour sur la psychose ordinaire 2008
 - nieuwe diagnose ?
 - *psychose ordinaire* bij Lacan ?
 - Geen categorie van Lacan zelf
 - categorie clinique lacanienne – vanuit laatste onderwijs Lacan (sinthoom=NdP)
 - *psychose ordinaire* heeft geen echte definitie
S1 gelanceerd door JAM om te kijken welke *sens* die vanuit kliniek zou krijgen
veronderstelt grote overdracht op JAM !!
 - probleem met diagnose in structurele=binaire kliniek ...
 - binaire kliniek
 - neurose/psychose
 - perversie
 - niet in analyse
 - misschien ook niet echt een structuur ? (tend à être abandonné)
 - soms moeilijk onderscheid neurose/psychose
cf/ de vraag van de controle=supervisie: neurose of psychose?
 - soms moeilijk bij histerie
 - narcistische identificatie met eigen lichaam
 - histerie: niet altijd *good enough*
 - psychose: geen
 - gevoel van vide
 - histerie: *vide = rien*
 - psychose: *vide = trou*
 - ook moeilijk bij dwangneurose
cfr Freuds Wolfenman duidelijk psychotisch bij Brunswick
 - pragmatische manier van diagnose stellen !

- pragmatische manier van diagnose stellen !
 - tijd 1
psychose extraordinaire of niet ?
beantwoordt aan duidelijke criteria
 - tijd 2
indien geen duidelijke *psychose extraordinaire*, zoek dan structuur neurose
beantwoordt ook aan duidelijke criteria:
 - *répétition constante et régulière*
 - bewijzen voor $\neg$ castratie (*impuissance, impossibilité*)
 - differentiatie *ego, Es, Überich* – tussen S, R en I
 - tijd 3
indien geen duidelijke neurose, check dan voor *psychose ordinaire*
reeks *tout petits indices* = *plus ou moins, manière dont vous ressentez “le désordre provoqué au joint le plus intime du sentiment de vie chez le sujet”* E558
 - *externalité sociale*
 - geen identificatie met sociale functie (bv werk) – *barrière invisible*
→ *débranchements* → ene na andere sociale *déconnection*
niet meer “12 stielen, 13 ongelukken”, maar “loyauteit tov eigen carrière (flexibiliteit)” = positieve vorm die dat probleem verbergt
 - overidentificatie met sociale functie (bv werk, lid zijn van ...) = NdP
 - cf. melancholie Tellenbach – maar gewijzigd
 - cf. belang être nommé à ipv klassieke NdP
 - déclenchement door verlies werk/lidmaatschap
 - *externalité corporelle*
 - neurose: corps = A du sujet, avoir un corps
 - hier echter *faillie infime* tussen sujet en eigen lichaam
→ kunstgrepen om lichaam weer aan te snoeren (*serrer*): piercing, tatouage, etc
 - esthetische discours daarover verbergt vaak die functie
 - ook weer een NdP
 - *externalité subjective*
niet dialectiseerbare ervaring van *vide, vacuité, vague*
cf. *dans le brouillard*, geen energie, etc
 - identificaties
 - gefixeerde identificatie met a als déchet
 - zichzelf verwaarlozen
 - extreem maniërisme als verdediging daartegen
 - (I) identificaties geconstrueerd met *bric-à-brac (flotsam and jetsam)*
 - *sexualité*
 - niet specifiek, allerlei vormen
 - seks kan 2 gevolgen hebben
 - seks doet lichaam vervrouwelijken = *pousse-à-La-Femme*
laat toe om zich lichaam weer eigen te maken – als vrouw
 - seks doet lichaam uiteenvallen (*morcellement*)
 - taal
 - “taal is partner die mij voortdurend kwetst” (Gault)
 - *délire scientifique*: “ik wil de 10% die ik altijd al tekort had om gezond te zijn” (Richards)

- tijd 4
bij *psychose ordinaire* besluit, moet je kunnen zeggen om welke psychose het gaat
 - in klassieke psychiatrische termen
oa paranoia sensitive / vnl schizofrenie? maar ook melancholie,
 - nu ook autisme? en nieuwe diagnoses vanuit psychologie ??
- consequenties voor de theorie
poging tot redding binaire kliniek???
 - neurose
affinage concept neurose
cfr supra criteria
 - psychose
généralisation concept psychose
cfr ommekeer in lacans benadering psychose *clinique ironique* = *tout le monde délire*
 - eerste Lacan
 - taal vooraf
 - I = spiegelstadium
 - psy-basis van neurose én psychose
 - zeer instabiel – *tout le monde est fou!*
 - S = NdP = *nom propre*
structuur psychose vanuit structuur neurose
 - neurose = wel NdP
 - via *soustraction I jouissance* = $-\phi$ castratie ...
 - ... stabilisatie I universum = normaliteit=realiteit = *sujet se soigne en vivant*
 - psychose = geen NdP
 - geen *soustraction I jouissance* = $-\phi$ castratie – en dus I jouissance blijft
 - délire organiseert I universum tot realiteit=wereld
 - laatste Lacan

- laatste Lacan
 - *S fait sens* – en is dus altijd een vorm van *délire*
consequenties voor non-sense van wat subject zegt
 - niet *sens* begrijpen van wat pt zegt,
niet begrijpen vanuit eigen *sens* (delier=fantasme)
 - vraag is hoe pt *sens* geeft aan zijn herhalingen
 - centrale referentie niet meer NdP (n'existe pas en is dus geen nom propre)
maar wel het symptoom
 - zonder symptoom = katatone psychose
 - met symptoom
 - NdP als symptoom = neurose
 - religieus
 - *semblant* of CMB = *Compensation Make Believe*
 - welbepaald element kan voor welbepaald subject als NdP fungeren
bv rechter zijn voor Schreber = NdP
- Declenchement* versus *débranchement* in psychose
- *déclenchement*
 - *qqchose en ternaire dans le lien au sujet* (*Un Père* hoeft niet meer)
 - gat van P° verschijnt
 - gat weer proberen te organiseren
 - via zelfde NdP
 - via andere NdP, maar vaak met deficiet
cfr Schreber niet meer rechter, maar schrijver
 - hoe begrijpen dat sommige psychosen nooit declencheren ?!
 - *débranchement*
 - waardoor?
 - Geen echt gat???
 - *compensé sans cesse* – onduidelijk waardoor ???

1999 les embrouilles du corps

- presentatie Dewambrechies / Deffieux
corps
 - *corps souffrant* = *douleur* (Schmerz)
 - grensbegrip fysieke/psychische
 - hystérie / mélancholie / hypochondrie
 - *corps embrouille* (dit alleen bij JAM hier?) + *corps s'embrouille*
 - *maladie organique*
 - *faim / soif*
 - *fin de vie*
 - *souffle qui manque*
 - *R ne se laisse pas métaphoriser par S*
- Descartes (en de psychologie) = *corps n'embrouille pas* + *corps ne s'embrouille pas*
 - Descartes
 - *corps* = *res extensa* (en dus geen genot) // *ziel* = *res cogitans* (en dus geen S)
 - lichaam en ziel verstoren elkaar niet
 - *corps=R=jouissance* zorgt niet voor embrouilles in *ziel* = *res cogitans*
corps=R=jouissance n'embrouille pas la vérité (S pur)
 - *corps ne s'embrouille pas*
denkend sujet niet embrouillé par *corps=R=jouissance*
corps n'est pas embrouillé (par la vérité, S)
 - psychologie
lichaam en ziel verstoren elkaar enkel als ze ziek zijn
 - lichaam als basis van ziel
lichaam stoort de ziel enkel als het lichaam ziek is
 - ziel kan ook lichaam beïnvloeden (psychosomatiek)
ziel stoort lichaam enkel als de ziel (gedachten+emoties) niet onder contrôle zijn

- Lacan = corps embrouille + corps s'embrouille
- corps embrouille la vérité, le S, le sujet
want $\text{corps}=\text{R}=\text{jouissance}$ moet passeren via S1 → 2 mogelijkheden:
 - 1ste mogelijkheid
neurose/hysterie = $\text{corps}=\text{R}=\text{jouissance}$ gepakt door S1
twee wegen / kanten voor lichaam
cf. Lacan XVII, 107 *complaisance somatique bij hystérie? Nee! Eerder refus du corps!*
 - S1 dekt $\text{corps}=\text{R}=\text{jouissance}$ af = domination S1
complaisance du corps=*R=jouissance* = *complaisance somatique* tov S1
cf. *somatisches Entgegenkommen*
 - alienatie / separatie
 - aliënatie
corps=R=jouissance onderworpen aan S1
 - S1-S2 = *refoulement*
 - met *perte corps=R=jouissance*
complaisance du corps=R=jouissance = *complaisance somatique*
 - separatie
 - *corps=R=jouissance* gerecupereerd in objet a
domestication corps=R=jouissance doordat S1 die in a plaatst
 - via S = *pulsion fait trajectoire autour d'un vide et s'articule gentiment à a*
via fantasma
klinisch = hysterische conversie als *sens incarné* 258-259
complaisance somatique = *corps=R=jouissance* laat zich doen door ...
 - ... Ubw S1 ik
corps=R=jouissance via Ubw S1 in verkeerde a geplaatst
falsche Verknüpfung = *Verdichtung & Verschiebung*
 - ... *désir de l'Autre* JAM
 - analyseerbaar
 - S1 dekt $\text{corps}=\text{R}=\text{jouissance}$ niet volledig af (idem voor I)
refus du corps=*R=jouissance* = *refus somatique* tov S1

- S1 dekt *corps=R=jouissance* niet volledig af (idem voor I)
refus du corps=R=jouissance = refus somatique tov S1
 - geen alienatie / separatie
 - geen aliënatie
 - geen verlies van genot door betekenaar
 - maar *refus du corps=R=jouissance of refus somatique* tov S1
refus du corps kan ook anders gelezen worden 267
 - niet *refus* door lichaam
 - wel *refus* van het lichaam
 - weigeren van het lichaam van de ander (man/vrouw/kind)
 - weigeren van het eigen lichaam **via S1 = hysterische conversie ??**
 - geen separatie
 - *corps=R=jouissance* laat zich niet door S1 in a lokaliseren/domesticeren
 - *corps=R=jouissance embrouille* S waarheid én I lichaamsbeeld
klinisch = *phénomènes de corps* als *non-sens incarné*
 - analysable / oplosbaar
sujet doit se débrouiller avec ces phénomènes de corps
 - *faut pas être trop embrouillé par le corps*
 - *refus du corps* is uiteindelijk wel gesubjectieerd in neurose !?
 - *sujet peut se désembrouiller (de son corps) par le S*
bv scenario's uitwerken / uitvinden namen / etc
 - echter grens op therapeutisch gebruik S
 - subject moet enig idee hebben van semblant teneinde S als instrument te kunnen gebruiken zonder daarvan dupe te zijn
 - *opacité propre of côté R du S, on ne fait n'importe quoi du S*

- 2de mogelijkheid
psychose = corps=R=jouissance niet gepakt door S1
 - geen aliënatie
geen NdP als S1 – maar **S1=essaim**
XX 130 – JAM 31/03/99
 - normaal : S1 = uniek en S2 = *ensemble/essaim*
 - psychose : S1 = essaim en S2 = uniek
 - geen separatie
 - geen verlies a / *corps échappe au S1=essaim*
 - en dus 2 andere wegen voor *corps=R=jouissance*
= 2 (andere) *phénomènes de corps*
 - *corps=R=jouissance* verzet zich helemaal tegen S1=essaim
 - *pulsion répond pas au refoulement S1-S2*
 - *pulsion ne s'articule pas au a comme manque S*
genot laat zich niet voor deel in a lokaliseren en domesticeren
 - *corps=R=jouissance* komt op delirante=volledig wijze aan S1=essaim tegemoet
néo-conversion in psychose niet identiek aan phénomènes corporels cf. supra
 - *corps=R=jouissance émerge dans R (déchaînement somatique libido)*
pulsie in R volledig in de greep van S1=essaim
 - *complaisance=docilité délirante du corps à S1=essaim*
psychotische vorm van *somatisches Entgegenkommen*
volledig dupe van S1=essaim, omdat men die niet als *semblant* ziet
 - *imprévisible à quel signifiant uit die S1=essaim le corps va s'accrocher*
 - resultaat = *phénomène de corps*
 - *non-sens incarné* (geen *Vorstellung*)
 - *au joint le plus intime de la vie du sujet / permanent*
 - *bouclage/capitonnage/accrochage S=essaim par S supplémentaire*
 - *suppléance à la forclusion du NdP = sinthome*
cf. vaak uitgelokt door *bouclage/ de S=essaim* via toegevoegde S1
via interpretatie appel op NdP
 - *corps s'embrouillé (embrouillé par la vérité, S)*
« expérience du R » JAM *vérité embrouille*
 - rapport sujet au R is embrouille / R se refuse à notre instrument (S & I)
 - vérité embrouille le rapport du corps avec le monde et avec le pur R
corps est embrouillé

- psychoses
 - psychose ordinaire
term komt niet meer voor!
 - (imaginaire) suppléances
 - accroché à quelqu'un qui peut satisfaire les pulsions du moi
 - oa armature obsessionnelle
 - schizofreen = ironie infernale
pt Françoise Kovache
 - paranoïa
identification zonder ironie
bv *se prendre pour Louis XIV*
 - schizofrenie
 - gebruikt S1 *sans en être dupe*, in het besef dat het om *semblant* gaat
 - leidt tot déguisement – met alle ironie
bv *il décide de se reconnaître en Georges XIV (sa propre invention)*
 - érotomanie
 - érotomanie classique
 - *dissymétrie*
 - *comme un postulat dans une logique*
 - bv koning, pastoor
 - érotomanie (imaginaire?)
 - *appréhension immédiate de l'autre spéculaire = moitié qui m'a manqué depuis toujours*
 - *bv homme qui porte la marque du manque*